وەزارەتی کارو کاروباری کۆمەڵایەتی

ژمارە : ٤٨٩٧ لە ٢٠١٥/٨/١١

بەپشت بەستن بە ئەحکامی ماددەی (١١) لە یاسای سەندووقی پشتیوانی پرۆژە بچوکەکانی لاوان ژمارە (٢)ی ساڵی ٢٠١١ ئەم ڕێنماییەمان دەرکرد:-

ڕێنمایی ژمارە (٥)ی ساڵی ٢٠١٥

ڕێنمایی تایبەت بە سندوقی پشتیوانی پرۆژە بچوکەکانی لاوان

ماددەی (١) :

ئەو زاراوانە ئەم مانایانە دەگەیەنن :

١- **هەرێم:** هەرێمی کوردستان _ عێراق .

٢- **وەزارەت:** وەزارەتی کارو کاروباری کۆمەڵایەتی هەرێم .

٣- **وەزیر:** وەزیری کارو کاروباری کۆمەڵایەتی هەرێم .

٤- **سەندوق:** سەندوقی پشتیوانی پرۆژە بچوکەکانی لاوان لە هەرێم .

٥- **ئە نجوومەن:** ئەنجوومەنی بەڕێوەبردنی سەندوقی پرۆژە بچوکەکانی لاوان بە پێی ئەحکامی ماددەی چوارەم لە یاسای سەندوق پێکهاتووە .

٦- **لیژنەی سوودی ئابوری(الجدوى الاقتصادى)** : ئەو لیژنەی کە هەڵدەستێت بە هەڵسەنگاندن و خەملاندنی پرۆژەکان لە رووی ئابووری یەوە .

٧- **پرۆژە:** ئەو پرۆژانەن کە سەرمایەکانیان لە ٤٠ ملیۆن دینار تێپەر نەکات لە بوارەکانی (خزمەتگوزاری ، پیشەسازی ، کشتوکاڵی ، گەشت و گوزار) .

ماددەی (٢) :

یەکەم : سوودمەندانی پرۆژە :-

١- دەرچووانی ناوەندەکانی ڕاهێنان و شیاندنی پیشەیی و ئامادەییە پیشەییەکان و پەیمانگاکانی تەکنیکی و زانکۆکان .

٢- خاوەن پێداویستیە تایبەتەکان بەمەرجێك بتوانێت پرۆژە ئەنجام بدات .

٣- سوودمەندانی تۆری پاراستنی کۆمەڵایەتی .

٤- ئەو لاوانەی کە بروانامەیان نیەو بەلام توانای بەڕێوەبردنی پرۆژەیان هەیە .

٥- ئەوانەی پرۆژەیان هەیە و دەیانەوێت گەشەی پێ بدەن بە مەرجێك هەلی کاری نوێ دابین بکەن.

دووەم : مەرجەکان :-

١- هاووڵاتی نیشتەجێی هەرێم بێت .

٢- تەمەنی لە نێوان (١٦- ٣٥) ساڵ بێت .

٣- نابێت کارمەند بێت لە دەزگا حکومیەکان و کەرتی تایبەت .

٤- بێ کار : خاوەن توانای دارایی لاوازیان سنووردار بێت .

سێیەم : بواری پرۆژەكان :-

ئەو پرۆژانەی كەوا دەبنە مایەی گەشەی ئابووری هەرێم و كەم كردنەوەی بێكاری، لە مانە :-

پیشەسازی ، بازرگانی ، كشتوكاڵی ، خزمەتگوزاری و گەشت و گوزار،... هتد .

ماددەی (٣) : چۆنیەتی قەرزدان و بڕی قەرزەكە :-

١- بەرزترین ئاستی قەرز (١٥,٠٠٠,٠٠٠) پانزە ملیۆن دینارە .

٢- خەملاندنی بڕی پارەی پێویست بۆ پرۆژەكە كە لە لایەن لیژنەی سوودی ئابووری (الجدوی الاقتصادی) دەبێت.

٣- دانی قەرز بە دوو قۆناغ دەبێت :-

أ- قۆناغی یەكەم : بە ڕێژەی (٥٠%) ی قەرزەكە دەدرێت لە دوای گرێبەستەكە و دەبێت لە ماوەی (٩٠) ڕۆژ دەست بە كار بێت ،بە پێچەوانەوە قەرزەكەی لێ وەردەگیرێتەوە بەبێ هۆشداری .

ب- قۆناغی دووەم : ڕێژەی(٥٠%) ی قەرزەكەی پێی دەدرێت لە دوای جێبەجێ كردنی قۆناغی یەكەم.

ماددەی (٤) : میكانیزمی وەرگرتنی قەرز :-

یەكەم : داواكاری :

١- پڕكردنەوەی وەرگرتنی فۆرمی ژمارە (١) بۆ داواكردنی قەرز .

٢- پێشكەش كردنی بەڵگەنامە فەرمییەكان لە لایەن قەرز وەرگر و كەفیلەكەی بە پێی ئەوەی لە فۆرمەكەدا هاتووە .

دووەم : هەبوونی دەستەبەرێك لە لایەن ئەو كەسەی كە قەرزەكە وەردەگرێت بە یەكێك لەمانە:

١- كۆمپیاڵە جێبەجێ كردن (تنفیذي) لەسەر زەوی نیشتەجێ یان خانووبەرە یان هەر مولكێك كە قەواڵەی (سند) هەبێت بە مەرجێك بەهای كۆمپیالەكراوەكە لە قەرزەكە زیاتر بێت .

٢- فەرمانبەرێكی میری یان زیاتر بە مەرجێك مووچەكەیان بەهای پشكەكان(قسط) بكات .

سێیەم : پاش هەڵسەنگاندنی پرۆژەكە و خەملاندنی لە لایەن لیژنەی سوودی ئابووری و پەسند كردنی لە لایەن سەرۆكی ئەنجوومەن ، گرێ بەست لەگەڵ قەرز وەرگر واژوو دەكرێت.

چوارەم : پێدانی (٥٠%) گوژمەی قەرزی خەملێندراو بە قەرز وەرگر بۆ دەستپێكردن بە پرۆژەكە و دوای ئەنجام دانی (٥٠%) ڕێژەی كارەكەی كە لە ماوەی (٩٠) ڕۆژ تێپەر نەكات ، ئەوا قۆناغی دووەمی قەرزی پێ دەدرێت .

ماددەی (٥): چۆنیەتی گەڕاندنەوەی قەرز :-

یەكەم : ماوەی گەڕاندنەوەی قەرزەكە شەش ساڵە .

١- قیستەكان شەش مانگ جارێك لێی وەردەگیرێتەوە بە یەكسانی جگە لە قیستی یەكەم دوای تێپەربونی ساڵێك لە وەرگرتنی قۆناغی یەكەم .

٢- قەرز وەرگر لەسەریەتی پشکەکان لە ماوەی (٦٠) شەست رۆژ لە بەرواری دەسپێکردنی مافداریەکە (الاستحقاق) بگەڕێنێتەوە وە لە کاتی دواکەوتن لە گەڕاندنەوەی لە مەودای بریاردراو سوودمەند پابەند دەبێت بە دانی پێبژاردنی دواکەوتن کە بڕی (٣٠٠٠) سێ هەزار دینار لە جیاتی هەر رۆژێك دواکەوتن مانگی یەکەم و بڕی (٥٠٠٠) پێنج هەزار دینار لە جیاتی هەر رۆژێك دواکەوتنی لە مانگی دووەم و لە کاتی پابەند نەبونی لە دانەوەی پشکەکان لە ماوەی دیاری کراوی سەرەوە پێویستە بەیەك جار بری پارەی وەرگیراو بداتەوە بە بێ هۆشداری پێشوەختی و بەپێی یاسا .

٣- ئەنجوومەن بۆی هەیە بریار بدات بە لێبوردنی لە پێبژاردنی هاتوو لە برگەی (دووەم) ی ئەو ماددەیە ، هەمووی یان بەشێکی ئەگەر هۆیەکانی دواکەوتنی قەرز وەرگر لە دانی پشکەکانی مافداری (المستحق) لە مەوداکانی بریاردراو لەو رێنمایە دەگەڕێتەوە بۆ بارودۆخی نەخوازیار کە نەتوانرێت پشکەکە بگەڕێنێتەوە لە کاتی دیاری کراودا بەمەرجی بوونی نیاز پاکی .

دووەم : لە کاتی مردنی ئەو کەسەی قەرزەکەی وەرگرتووە ئەگەر هاتوو میراتگرە یاساییەکانی.

ماددەی (٧) : توانی بەرێوەبردنی پڕۆژەکە یان هەبێت ، ئەوا یەکێکیان دێتە شوێنی سوودمەندەکە.

ماددەی (٦) :

پڕۆژەکان پەسند دەکرێت لە لایەن سەرۆکی ئەنجوومەنی سەندوق

پشت بەستن بە پەیرەوی بەرێوەبردنی سەندوقی پشتیوانی پڕۆژە بچووکەکانی لاوان ژمارە (٢)ساڵی(٢٠١١) بەرێوەبەرایەتی سەندوق لە وەزارەت و نووسینگەکانی لە پارێزگاکان هەڵدەستن بە جێ بەجێ کردنی ئەم رێنماییە.

ماددەی (٥) :

رێنمایی ژمارە (٢) ساڵی (٢٠١١) هەڵدەوەشێتەوە لەگەڵ هەموارکراوەکان و ئەو رێنماییانەی بە فەرمانی وەزاری دەرچوون .

ماددەی (٩):

ئەم رێنماییە جێ بەجێ دەکرێت لە رێکەوتی بڵاوکردنەوەی لە رۆژنامەی (وەقایعی کوردستان).

محمد قادر محمد
وەزیری کار و کاروباری کۆمەڵایەتی